

ИЗГЛЕДИ ВРЕМЕНА ЗА ЗИМСКИ ПЕРИОД ДЕЦЕМБАР-ФЕБРУАР 2017/2018

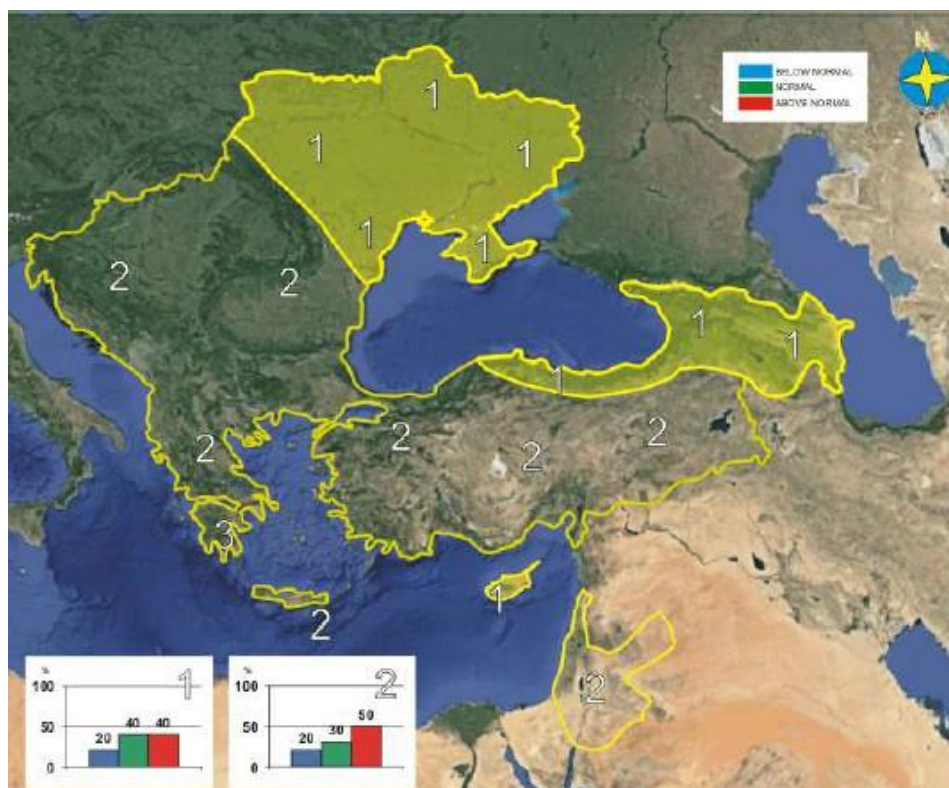
Под покровитељством светске метеоролошке организације одржан је девети по реду медитерански форум, 18. форум за југоисточну Европу и 11. форум за северну Африку, као „очи у учи“ сусрет, 20-23 новембра у Загребу с циљем усвајања концензуса о сезонској прогнози за тзв климатолошку зиму 2017/2018. а на основу динамичких глобалних климатолошких модела, статистичких модела и познатих фактора утицаја на време као што су Ла Ниња, поларни вортекс, северноатлантска осцилација, евроазијски снег и сибирски антициклон, млазна струја.... Регионални и подрегионални климатски модели су такође дали допринос овом усвојеном заједничком документу, као што је виртуелни климатски центар у Србији „Милутин Миланковић“ као подрегионални центар за југоисточну Европу и регион Кавказа (SEEVCCC).

<http://medcoforum.aemet.es/viewforum.php?f=61>

http://www.seevccc.rs/SEECOF/SEECOF-18/COF/Consensus_Statement-SEECOF-18.pdf

ТЕМПЕРАТУРА

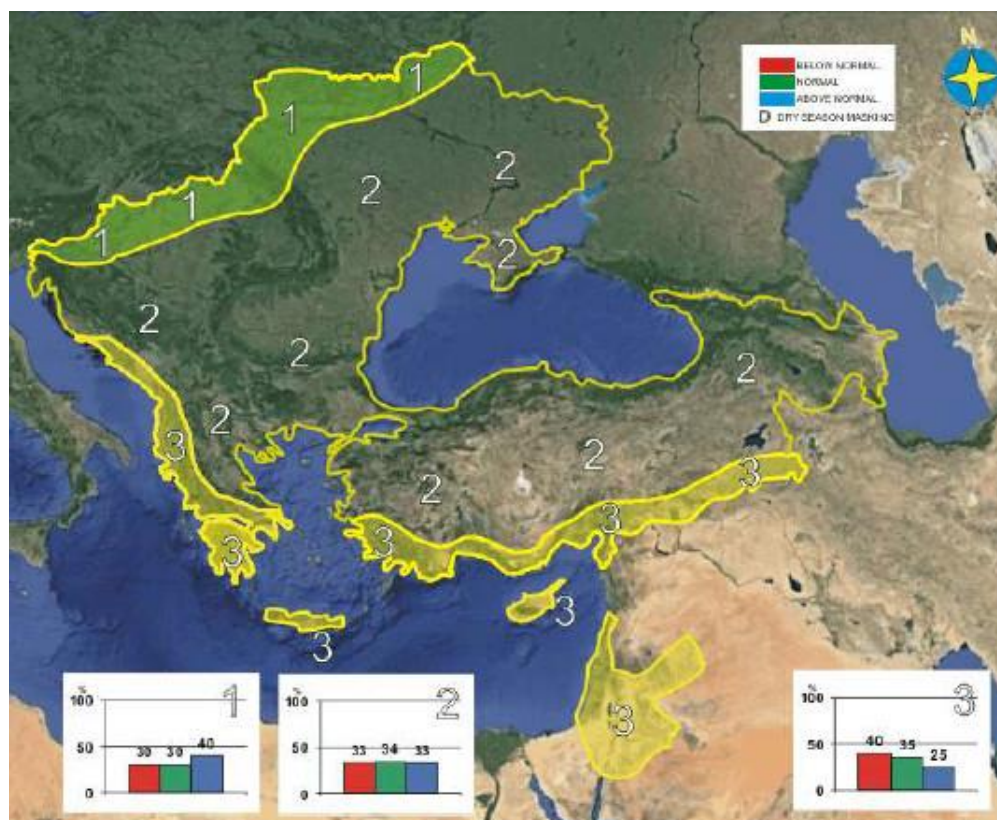
Базирано на климатским терцилима средње температуре, с највећом вероватноћом, **од 50%, очекује се да ће време у просеку бити топлије током наредне зиме.** Вероватноћа да ће бити у оквиру просека је 30 посто, а за хладније време од уобичајеног је 20 посто.

Због слабе ла Ниње, која ће у фебруару бити појачана, и везе с арктичком осцилацијом, али и сибирским антициклоном, и поред тога што модели прогнозирају топлију зиму од нормале, ипак се даје могућност повремених јаче кише, али и снега, нарочито у пределима под утицајем јаког североисточног ветра који у склопу сибирског антициклона доноси хладније ваздушне масе.

ПАДАВИНЕ

Модели дају подједнаку вероватноћу за колићину падавина за три временска сценарија што се квалификује као преовлађујуће време зависно од климатског типа области. Изузетак је област близу Јадрана где се очекује мање падавина од просека и то с вероватноћом од 40% (35% око нормале, 25% изнад нормале). Због тога се препоручује да се већи значај даје информацијама базираним на краткорочној прогнози времена у оквиру националних центара.

Ла Ниња и Ел Нињо су супротне фазе јужне осцилације, веома сложеног механизма атмосферских и океанских дешавања, који за последицу имају хлађење или загревање океанске површине у односу на просек, у екваторијалној области источног и централног Пацифика (ENSO). Ла Ниња је хладна фаза а Ел Нињо топла фаза и имају супротан ефекат на глобалну климу.

Најновија научна студија указује да ова хладна фаза јужне осцилације нема утицај на стратосферско загревање, а с којим је ла Нињо показао велику повезаност у анализи периода

1958-2012. Ла Ниња се повезује с арктичким циклоном (област ниског притиска изнад пола) познатим као polar vortex који је већ имао епизоду захлађења са снегом и љутим ветровима (највише у Британији). Била активна током прве половине 2008 и током зиме 2010/2011.

Верификација прогнозе за климатолошко лето 2017 (јун- август) је била саставни део овог форума и национални центри понаособ су послали извештаје о времену протеклог лета, на основу измерених вредности температуре и падавина на метеоролошким станицама из своје надлежности. Установљено је да је прогноза била коректна за температуру (топлије од просека) али не и за падавине (није било сигнала, тј подједнака вероватноћа) које су биле у рангу „врло- до екстремно сушно“.

(<http://www.seevccc.rs/SEECOF/SEECOF-18/Pre-COF/Summer-season-2017-in-Republic-Srpska,%20Bosnia&Herzegovina.pdf>)

Најновија студија о ла Нињи
The stratospheric pathway of la Niña

<http://journals.ametsoc.org/doi/abs/10.1175/JCLI-D-16-0230.1>

Нада Рудан

Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске